

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/35/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322204639
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2322204639.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. X.X.XXXX a C. B., nar. XX.X.XXXX, obe trvale bytom ako matka, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: matky - D. E. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. F. G. XXX/XX, H., zastúpená splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária Andrej Vik, s. r. o., so sídlom Gallayova 21, Bratislava, IČO: 47 255 714, a otec - D. A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom I. B. XXX, zastúpený splnomocnencom: Mgr. René Nguyen, advokát, so sídlom Moyzesova 471/1, Partizánske, o návrhu matky na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 12. novembra 2024 č. k. 21P/236/2022-493, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch VII. a VIII. **p o t v r d z u j e** a v napadnutých výrokoch I., II., III., IV. a VI. (v časti zmeny rozsudku o určení výživného na maloleté deti) a v závislom výroku IX. **r u š í** a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. a III. za obdobie od 6.12.2022 do 28.2.2023 sa zvýšil výživné na mal. A. zo sumy 130 eur mesačne na sumu 210 eur mesačne a na mal. C. zo sumy 130 eur mesačne na sumu 210 eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky; výrokom II. a IV. dlžné výživné za obdobie od 6.12.2022 do 28.2.2023 na mal. A. vo výške 227,08 eur a mal. C. vo výške 227,08 eur povolil otcovi splácať v splátkach po 50 eur mesačne na každé dieťa, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia, a to až do zaplatenia k rukám matky; výrokom V. zmenil bežný styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi každý nepárny kalendárny týždeň vždy od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že otec si maloleté deti v stanovenom čase prevezme v mieste bydliska matky a v stanovenom čase maloleté deti odovzdá späť matke v mieste bydliska matky, pričom sviatočný styk tým nie je dotknutý; výrokom VI. rozhodol o zmene rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 16P/57/2016-423 zo dňa 2.10.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/23/2019 zo dňa 22.5.2019 v časti určenia výživného na maloleté deti a v časti úpravy bežného styku; výrokom VII. rodičom a maloletým deťom sa uložil výchovné opatrenie, ktoré spočíva v ich povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, pracovisko Šaľa, a to v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia; výrokom VIII. uložil Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, pracovisko Šaľa, povinnosť písomne informovať súd každý tretí mesiac o priebehu výchovného opatrenia a po skončení výchovného opatrenia zaslať súdu písomne záverečnú správu o výsledku výchovného opatrenia a výrokom IX. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil použitím ustanovení § 36 ods. 1, § 37 ods. 2 písm. d), § 37 ods. 4, § 62 ods. 1 až 6 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia súdu došlo k podstatnej zmene pomerov aj na strane maloletých detí, keď mal. C. prešla do 2. stupňa základnej školy - Základnej školy J. H. v H., čo je zrejme z lustrácie K. o škole, a mal. A. pokračuje na strednej škole - na Gymnázium Janka Matúšku v Galante, čo je zrejme z lustrácie K. o škole, a majú aj mimoriadne výdavky, a aj na strane otca, ktorý bol a je zamestnaný u iného zamestnávateľa, kde sa mu v období od decembra 2022 do februára 2023 podstatne zvýšila mzda a pribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť na syna L. B., nar. X.X.XXXX. Súd si ako predbežnú otázku vyriešil schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky. Matka je zaťažená celkovo 2 vyživovacími povinnosťami, a to k maloletým deťom A. a C.. Matka nevládni nehnuteľnosť. Vlastní osobné motorové vozidlo Škoda Octavia rok výroby 2013, čo je zrejme zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 16.11.2023 na č. I. 317-318. Matka vlastní bankový účet v M. N. N. C. so záporným účtovným zostatkom a bankové účty v B. O. P. C. s disponibilným zostatkom 1156,57 eur, s disponibilným zostatkom 142,24 eur a s disponibilným zostatkom 1364,16 eur, čo vyplynulo z lustrácie v bankách, pričom uvedené zostatky je potrebné vyhodnotiť ako železnú rezervu na nepredvídané výdavky. Matka má čistý mesačný príjem ako SZČO podľa vlastného vyjadrenia na pojednávaní v sume 1500 eur. Matka je poberateľom daňového bonusu a prídavkov na deti, čo je zrejme z odpovede ÚPSVaR Nové Zámky zo dňa 3.11.2024 a zo zhodných vyjadrení otca a matky na pojednávaní. Súd vychádzal z priemerných mesačných nákladov na mal. A. vo výške 501,70 eur, od ktorých odpočítal sumu 60 eur titulom prídavku na dieťa, čo predstavuje 441,70 eur, z čoho 60% znížených nákladov je 265,02 eur. Súd vychádzal z priemerných mesačných nákladov na mal. C. vo výške 411,70 eur, od ktorých odpočítal sumu 60 eur titulom prídavku na dieťa, čo predstavuje 351,70 eur, z čoho 60% znížených nákladov je 211,02 eur. Súd nezohľadnil mimoriadne výdavky na deti titulom letných táborov a výletov, pretože to nedovoľuje životná úroveň otca, a pretože nebola zo zdravotného hľadiska preukázaná nevyhnutnosť zubného strojčeka, ani náklady v súvislosti s jeho obstaraním. Otec je zaťažený celkovo 3 vyživovacími povinnosťami, a to k mal. A., mal. C. a k synovi L. B., nar. X.X.XXXX. Vlastní v podielovom spoluvlastníctve 5/8 z rodinného domu a garáže a pozemkov v katastrálnom území I., pričom otec je zaťažený hypotekárnym úverom z Q. P. C. na rodinný dom a garáž a pozemky, čo je zrejme z listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie I.. Otec vlastní osobné motorové vozidlo Smart rok výroby 2006 a motocykel Pionier, čo je zrejme zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 16.11.2023 na č. I. 317-318. Otec vlastní bankový účet v Q. P. C. so zostatkom 2427,45 eur, čo vyplynulo z lustrácie v bankách, kde uvedený zostatok je potrebné vyhodnotiť ako železnú rezervu na nepredvídané výdavky. Otec má čistý mesačný príjem ako zamestnanec, a to v období od decembra 2022 do februára 2023 vo firme R. M. S. N. vo výške 2000,14 eur mesačne a v období od marca 2023 do súčasnosti vo firme T. U. N. N. vo výške 1205,65 eur mesačne, čo je zrejme z výplatných pások. Otec nie je poberateľom daňového bonusu a prídavkov na dieťa. Aj keď otec mal v období do februára 2023 vyšší príjem, tak z objektívnych zdravotných dôvodov príjem otca klesol od marca 2023, čo je zrejme z výpovede otca na pojednávaní zo dňa 21.11.2023 a z potvrdenia od lekára zo dňa 10.11.2023 na č. I. 327, že otec vzhľadom na zdravotný stav je nespôsobilý na prácu vo výške, v dlhodobom statickom zaťažení. Na základe uvedených skutočností je zrejme, že zmena zamestnania otca bola nevyhnutná. Naproti tomu nebolo možné aplikovať bezohľadne princíp potenciality príjmu, nakoľko v prípade že by otec pokračoval v pôvodnom zamestnaní, mohlo by dôjsť k chorobe alebo zraneniu otca, ktoré by mohlo vyradiť otca z práce úplne, čo by sa výrazne negatívne dotklo aj výživného maloletých detí. Súd pri zvýšení výživného od otca za obdobie od 6.12.2022 do 28.2.2023 vychádzal z priemerného čistého mesačného príjmu povinného vo výške 2000,14 eur, z ktorého príjmu podľa ustálenej súdnej praxe strop pre výživné na všetky vyživovacie povinnosti tvorí 20 % - 30 %, čo predstavuje sumu uvedeného stropu približne 600 eur. Súd uvedenú sumu rozdelil tak, že na mal. A. zvýšil výživné na sumu 210 eur a na mal. C. zvýšil výživné na 210 eur, nakoľko sú staršie a na mal. L. z uvedeného stropu zostalo 180 eur, nakoľko je mladší. Súd aplikoval hornú hranicu 30 %, nakoľko otec má 3 deti. Súd pri rozhodovaní o výživnom od otca za obdobie od 1.3.2023 vychádzal z priemerného čistého mesačného príjmu povinného vo výške 1205,65 eur, z ktorého príjmu podľa ustálenej súdnej praxe strop pre výživné na všetky vyživovacie povinnosti tvorí 20 % - 30 %, čo predstavuje sumu uvedeného stropu približne 361 eur. Už na prvý pohľad je zrejme, že na 1 maloleté dieťa vychádza v priemere výživné približne 120 eur, čo je nižšia suma ako aktuálne výživné na maloleté deti, a preto súd nemohol zvýšiť výživné. Súd zohľadnil, že otec sa podieľal aj na úhrade niektorých mimoriadnych výdavkov na maloleté deti, ako bola úhrada polovice nákladov na okuliare pre C., úhrada polovice nákladov na antikoncepciu staršej dcéry A., úhrada Taekwondo pre mal. C. vo výške 75 eur, úhrada 1 výdavku na lyžiarsky pre mal. A. vo výške 105 eur. Súd aplikoval hornú hranicu 30 %, nakoľko otec má 3 deti. Súd určil výživné po zohľadnení kritérií tak, že limitujúcim faktorom boli schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, kde

bol maximálny strop na výživné. Dlhé výživné na bolo vypočítané od podania návrhu dňa 6.12.2022 do konca mesiaca február 2023. Za mesiac, v ktorom bol podaný návrh, teda za mesiac december 2022, je dlžné výživné 67,08 eur (na jedno dieťa), lebo z rozdielu zvýšeného výživného 210 eur a pôvodného výživného 130 eur je výsledok 80 eur, z čoho na jeden deň pripadá 2,58 eur, čo je potrebné vynásobiť počtom dní v mesiaci od podania návrhu do konca mesiaca 26 dní. Za obdobie od januára 2023 do februára 2023 je potrebné pripočítať výživné za 2 mesiace po 80 eur, čo predstavuje spolu 160 eur. Teda spolu dlžné výživné po spočítaní 67,08 eur a 160 eur je 227,08 eur (na jedno dieťa).

3. Súd zmenil bežný styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi každý nepárny kalendárny týždeň vždy od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že otec si maloleté deti v stanovenom čase prevezme v mieste bydliska matky a v stanovenom čase maloleté deti odovzdá späť matke v mieste bydliska matky, nakoľko presunutie času z párneho štvrtka do nepárneho víkendu je zmysluplné, keďže otec býva vo väčšej vzdialenosti od maloletých detí a mal. A. študuje na strednej škole, kde cez pracovný týždeň potrebuje viac času na učenie.

4. Kolízny opatrovník, ktorý reprezentuje v súdnom konaní najlepší záujem maloletých detí, poukazoval na to, že maloleté deti majú záujem o výchovné opatrenie, a že je v záujme maloletých detí, aby sa výchovným opatrením predišlo konaniu o výkon rozhodnutia. Najlepší záujem maloletých detí spočíva v tom, aby maloleté deti mali vybudovaný osobný vzťah s oboma rodičmi. To znamená, že je v záujme maloletých detí, aby na základe výchovného opatrenia bola zlepšená komunikácia aj medzi maloletými deťmi a rodičmi a zároveň medzi rodičmi navzájom. Keďže súd považoval uloženie povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu za prospešné pre účastníkov konania, rozhodol tak, že uložil rodičom a maloletým deťom výchovné opatrenie spočívajúce v ich povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu v trvaní 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku na úrade práce. Súd zároveň uložil úradu práce povinnosť zaslať správy o výsledku výchovného opatrenia.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

6. Proti výrokom I., II., III., IV., VI., VII. a VIII. rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka detí, ktorá navrhla napadnutý rozsudok zmeniť a výživné otca na maloleté deti zvýšiť na sumu 250 eur mesačne od podania návrhu a rozsudok v časti nariadenia výchovného opatrenia zrušiť. Za situácie, keď zvýšenie výživného počas konania navrhli obaja rodičia (aj keď každý v inej výške) aj kolízny opatrovník, bolo vyhlásenie napadnutého rozsudku prekvapujúcim pre všetkých zúčastnených. Matka sa v žiadnom prípade nemohla stotožniť s tým, aby za splnenia všetkých zákonných podmienok nebolo výživné po piatich rokoch od poslednej úpravy (s výnimkou obdobia od 6.12.2022 do 28.2.2023) zvýšené a bolo ponechané v doterajšej výške. Takýto stav nezodpovedá objektívne stále sa zvyšujúcim nákladom, ktoré je nútená v súvislosti s výživou maloletých detí vynaložiť. Je zrejme, že od poslednej úpravy výživného došlo k zvýšeniu nákladov jednak s vyšším vekom detí, ako aj vo všeobecnosti v súvislosti s rastom cien v dôsledku vysokej inflácie. Bolo pre ňu prekvapujúce, že súd poukázal na určovanie výživného v rozmedzí 20-30% z príjmu, ale vôbec sa nezmienal o Metodike pre výpočet výživného rodičov k deťom, tzv. tabuľkovom výživnom. Metodika má síce len odporúčací charakter, ale stala sa súdmi akceptovaným nástrojom pre stanovenie výšky výživného. Ak by súd podľa nej postupoval pri otcom deklarovanom príjme 1200 eur mesačne netto, tak by stanovil výživné na mal. A. aspoň vo výške 180 eur a výživné na mal. C. aspoň vo výške 156 eur. S ňou predloženého prehľadu nákladov vyplýva, že sa v žiadnom prípade nejedná o vytváranie peňažnej úspory pre deti. Konštatovanie súdu, že by sa otec nemal podieľať na letných táboroch detí, je podľa matky minimálne prekvapujúce. Nemožno predsa od nej očakávať, že by bola schopná pokryť všetky školské prázdniny za situácie, keď sa maloleté deti s otcom nestýkajú. Ak mal súd pochybnosť o nevyhnutnosti zubného strojčeka pre deti, mal v tomto smere vykonať dokazovanie. Namietla, že súd pri oboch deťoch vychádzal z nákladu na bývanie vo výške 75 eur mesačne, tento však vzrástol na sumu 183 eur mesačne na každé z nich po odstávaní sa od jej matky, pričom uvedené preukázala nájomnou zmluvou. Matka bola toho názoru, že otec v konaní nepreukázal, že by k vzdaniu sa príjmu došlo z vážnych dôvodov, pričom rozsudok je v tomto smere nepreskúmateľný, pretože súd síce v odôvodnení odkazuje na rôzne lekárske správy predložené otcom, avšak nie je z týchto správ zrejme, či jeho predchádzajúce zdravotné problémy majú či už priamu a nepriamu súvislosť s jeho aktuálnym zdravotným stavom. Nie je totiž zrejme, akými zdravotnými otec trpel v minulosti, akými trpí v súčasnosti, keďže sa jedná o lekárske správy používajúce medicínske latinské výrazy a skratky, ktorým bežný človek nemusí rozumieť. Uviedla, že nikto od otca, ktorý má zdravotné problémy, neočakáva, aby vykonával prácu, na ktorú nemá schopnosti. Na druhej strane nemožno rezignovať na procesnú povinnosť otca túto skutočnosť dokázať. Nemožno bagatelizovať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu, pričom proces tohto posudzovania je komplikovaným procesom, na ktoré sú

príslušné kliniky pracovného lekárstva. Z tohto hľadiska sa javí dôkaz predložený otcom, ktorý by mal preukazovať jeho neschopnosť vykonávať doterajšiu prácu, za nedostatočný a tento jeho prípadný deficit bude spoľahlivo určený až v procese posudzovania žiadosti o invalidný dôchodok. Súd by mal preto vychádzať z otcovho predchádzajúceho príjmu v spoločnosti R. M. S., N., ktorý bol na úrovni 2100 eur mesačne. Nariadenie výchovného opatrenia považovala za nadbytočné, pretože maloleté dcéry samotné deklarovali, že ich vzťah s otcom sa zlepšuje a majú záujem sa s ním stretávať.

7. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec detí, ktorý navrhol napadnutý rozsudok z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť. Poukázal na zmenu, keď k 31.1.2025 zanikne jeho pracovný pomer v spoločnosti T. U. N. N. na základe výpovede z dôvodu organizačných zmien. Od 1.2.2025 má príslub nového zamestnania v spoločnosti F. P. M. V. F. V. W. N. s predpokladaným hrubým mesačným príjmom okolo 1400 eur. Uviedol, že výživné v sume 130 eur na každé maloleté dieťa považuje za primerane vysoké, a to nielen vzhľadom na odôvodnené potreby oboch detí, ako aj jeho majetkové pomery, ale aj s ohľadom na zníženie jeho mesačného príjmu od 1.2.2025. K zmene pomerov došlo nielen na strane maloletých detí, ale aj na jeho strane, keď mu pribudla vyživovacia povinnosť k mal. L., nar. X.X.XXXX a zároveň od 1.2.2025 dôjde k zníženiu jeho príjmu. Súd pri určovaní výšky výživného správne vychádzal z 20% až 30% čistého príjmu, dokonca súd aplikoval hornú hranicu 30% čistého príjmu. To, že sa matke zvýšili výdavky z dôvodu bývania považuje otec za účelový krok zo strany matky, aby si navýšila mesačné náklady. Namietol, že matka detí neodôvodnila, prečo sa musela odsťahovať zo spoločnej domácnosti, ktorú obývala so svojou matkou. Uvedený výdavok tiež nebol matkou ku dňu rozhodovania súdu preukázaný, pretože nájomná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú do 15.11.2024. Náklady matky na maloleté deti považoval za absolútne nadhodnotené a žiadnym spôsobom nepreukázané. Žiadal zohľadniť, že príjem matky je vyšší ako jeho, táto má len dve vyživovacie povinnosti, je poberateľkou prídavku na deti a daňového bonusu a on za účelom realizácie styku vynakladá na pohonné hmoty cca 100 až 150 eur mesačne a v neposlednom rade maloletým deťom vytvára sporenie vo výške 44 eur mesačne. Poukázal na to, že na mimoriadnych výdavkoch maloletých sa podieľal a podieľa. Nesúhlasil s argumentom matky, že rozsudok je nepreskúmateľný z dôvodu, že súd v odôvodnení odkazuje na rôzne lekárske správy predložené otcom. Súd odkázal nielen na jeho výpoveď, ale aj na konkrétnu lekársku správu zo dňa 10.11.2023, z ktorej vyplýva, že nemôže pracovať vo výškach a v dlhodobom statickom zaťažení, t. j. vykonávať prácu, pri ktorej dosahoval vyšší príjem. Rovnako nie je pravdou, že z lekárskeho správy nie je zrejmé, akými zdravotnými problémami trpel, resp. trpí. Poukázal na potvrdenie zo dňa 10.11.2023, ako aj potvrdenie z neurologického vyšetrenia zo dňa 2.5.2024, z ktorého jasne vyplýva, že utrpel úraz hlavy a chrbtice, pričom odvtedy stratil čuch. Aj s prihliadnutím na stratu čuchu nemôže vykonávať pôvodné zamestnanie, v ktorom dosahoval vyšší príjem. Po ukončení zamestnania s vyšším príjmom sa začal preukázateľne zaujímať o nové zamestnanie, ktoré si obratom od 1.2.2025 našiel. Uviedol, že z rozhodnutia o priznaní, resp. nepriznaní invalidného dôchodku bude iba vyplývať, či spĺňa nároky na jeho priznanie alebo nie. Z uvedeného rozhodnutia nebude zrejmé, či je schopný alebo neschopný vykonávať doterajšiu prácu. V nariadenom výchovnom opatrení má význam pokračovať, pretože má aj naďalej záujem starať sa a stykať sa so svojimi maloletými deťmi a bol by rád, ak by sa stretnutia realizovali aj častejšie. Vzhľadom na to, že maloleté deti síce deklarovali, že vzťah s otcom sa zlepšuje, avšak k styku otca s deťmi opätovne nedochádza, stotožnil sa so záverom súdu o potrebe nariadiť výchovné opatrenie.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku VII. a VIII. vecne správny a odvolanie je dôvodné v časti napadnutia výrokov I. až IV.

9. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie bola zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. a mal. C.. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. a III. za obdobie od 6.12.2022 do 28.2.2023 sa zvýšil výživné na mal. A. zo sumy 130 eur mesačne na sumu 210 eur mesačne a na mal. C. zo sumy 130 eur mesačne na sumu 210 eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky; výrokom II. a IV. dlžné výživné za obdobie od 6.12.2022 do 28.2.2023 na mal. A. vo výške 227,08 eur a mal. C. vo výške 227,08 eur povolil otcovi splácať v splátkach po 50 Eur mesačne na každé dieťa, počnúc právoplatnosťou

rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia, a to až do zaplatenia k rukám matky; výrokom V. súd zmenil bežný styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi každý nepárny kalendárny týždeň vždy od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že otec si maloleté deti v stanovenom čase prevezme v mieste bydliska matky a v stanovenom čase maloleté deti odovzdá späť matke v mieste bydliska matky, pričom sviatočný styk tým nie je dotknutý; výrokom VI. rozhodol o zmene rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 16P/57/2016-423 zo dňa 2.10.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/23/2019 zo dňa 22.5.2019 v časti určenia výživného na maloleté deti a v časti úpravy bežného styku; výrokom VII. rodičom a maloletým deťom sa uložil výchovné opatrenie, ktoré spočíva v ich povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, pracovisko Šaľa, a to v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia; výrokom VIII. uložil Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, pracovisko Šaľa, povinnosť písomne informovať súd každý tretí mesiac o priebehu výchovného opatrenia a po skončení výchovného opatrenia zaslať súdu písomne záverečnú správu o výsledku výchovného opatrenia a výrokom IX. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

10. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie postupu súdu prvej inštancie a rozsudku vo výrokoch I. až IV., VI. (zmeny rozsudku v časti zmeny výživného), VII., VIII., ako aj závislého výroku IX.

11. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu vecí ohľadom posúdenia dôvodnosti uloženia výchovného opatrenia, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a súčasne vec v tejto časti i správne právne posúdil a odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v tejto časti, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (body 146.-148.). Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

12. Rodičom a maloletým deťom bolo výchovné opatrenie spočívajúce v ich povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Nové Zámky, pracovisko Šaľa, v trvaní 6 mesiacov uložené už uznesením Okresného súdu Galanta z 21. novembra 2023 č. k. 21P/236/2022-339. S prihliadnutím na správy z poradensko-psychologického procesu, ako aj názor maloletých detí, ktoré si vedeli predstaviť, že by poradenstvo prebiehalo aj naďalej, pretože obe deti majú záujem na vzťahu s otcom ešte popracovať, považoval aj odvolací súd uloženie ďalšieho výchovného opatrenia za správne a v záujme maloletých detí. Súd tiež správne uložil príslušnému referátu podávať pravidelne správy o priebehu výchovného opatrenia a po jeho skončení zaslať záverečnú správu o výsledku výchovného opatrenia.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch VII. a VIII. z dôvodu vecnej správnosti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Podstatným pre posúdenie správnosti rozsudku vo výrokoch I. až IV. (zvýšenie výživného a dlh na zročnom výživnom) bolo, či na konanie otca, ktorý ukončil pracovný pomer u zamestnávateľa R. M. S. N., v ktorom dosahoval vyšší príjem, je potrebné aplikovať ustanovenie § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine alebo nie.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne zárobkové a majetkové možnosti, plynú z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí. S povinnosťou rodičov venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich náležitého telesného a duševného rozvoja sa nezhoduje, ak niektorý z rodičov mení

zbytočne alebo dokonca zámerne (v snahe docieľiť nižší rozsah vyživovacej povinnosti) doterajšie zamestnanie za menej výhodné.

17. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje/dosahoval v rozhodnom období, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím úmyselným alebo neuvážaným konaním berie na seba neprímerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného.

18. Z dohody o skončení pracovného pomeru uzatvorenej medzi R. M. S., N. a otcom dňa 10.3.2023 vyplynulo, že strany sa dohodli na skončení pracovného pomeru ku dňu 10.3.2023. V bode 2.2 dohody je uvedené, že strany sa dohodli na skončení pracovného pomeru, pričom zamestnanec nepožaduje uvedenie dôvodu skončenia pracovného pomeru.

19. Podľa § 60 ods. 2 Zákonníka práce dohodu o skončení pracovného pomeru zamestnávateľ a zamestnanec uzatvárajú písomne. V dohode musia byť uvedené dôvody skončenia pracovného pomeru, ak to zamestnanec požaduje alebo ak sa pracovný pomer skončil dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) až c) a f).

20. Podľa § 63 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď iba z dôvodov, ak zamestnanec vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku dlhodobo stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu, alebo ak ju nesmie vykonávať pre chorobu z povolania alebo pre ohrozenie touto chorobou, alebo ak na pracovisku dosiahol najvyššiu prípustnú expozíciu určenú rozhodnutím príslušného orgánu verejného zdravotníctva.

21. Pokiaľ otec maloletých tvrdí, že k ukončeniu pracovného pomeru došlo, pretože zo zdravotných dôvodov nemohol vykonávať dojednanú prácu, nie je zrejmé, prečo uvedené nie obsiahnuté v dohode o skončení pracovného pomeru, keď toto vyplýva z ustanovenia § 60 ods. 2 Zákonníka práce druhá veta, a teda zamestnávateľ v prípade preukázania takéhoto dôvodu bol povinný tento dôvod v dohode uviesť a otec mal na tom trvať. Tiež nie je zrejmé, prečo otec, pokiaľ tvrdil, že k skončeniu pracovného pomeru došlo z dôvodu jeho zdravotného stavu, uvedené neoznámil zamestnávateľovi, nedoložil zamestnávateľovi lekársky posudok, z ktorého by vyplývalo, že stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu, na základe čoho by zamestnávateľovi vznikla povinnosť ponúknuť mu inú vhodnú prácu a v prípade, že by takáto možnosť nebola alebo by ju otec odmietol, zamestnávateľ by mu dal výpoveď a pracovný pomer by sa skončil uplynutím výpovednej doby.

22. S poukazom na uvedené je na otcovi, aby hodnoverne preukázal, že ku skončeniu pracovného pomeru u zamestnávateľa R. M. S., N. došlo z dôležitého dôvodu, teda zo zdravotných dôvodov. Za takýto dôkaz podľa názoru odvolacieho súdu nemožno považovať výmenný list – poukaz zo dňa 10.11.2023, v ktorom lekár uviedol, že vzhľadom na zdravotný stav je otec nespôsobilý práce vo výške, v dlhodobom zaťažení, DNJZ. Z uvedeného vôbec nevyplýva, či nespôsobilosť otca bola i v čase ukončenia pracovného pomeru a pokiaľ bola daná, či otec stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu. Ďalšie otcov predkladané lekárske správy sú skoršieho dátumu, teda ešte pred vznikom pracovného pomeru u zamestnávateľa R. M. S., N. a možno z nich uzavrieť, že otcov zdravotný stav nevylučoval vykonávanie práce u tohto zamestnávateľa. Z neurologického vyšetrenia zo dňa 2.5.2024 vyplynulo, že v roku 2008 otec absolvoval operáciu SDH F-T-/1.dx a v roku 2016 bol hospitalizovaný na neurologickom oddelení z dôvodu úrazu hlavy a chrbtice, pričom odvtedy trpí stratou čuchu, bolesťami v C-ch, trpnutím horných končatín a poruchou kognície. Aj z uvedenej správy vyplýva, že uvedené zdravotné problémy mal otec už pred vznikom pracovného pomeru u zamestnávateľa R. M. S., N..

23. Pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade nie je dôvodné aplikovať ustanovenie § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, tak tento záver zatiaľ nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom je na otcovi, aby hodnoverne, nad akúkoľvek pochybnosť preukázal, že ku skončeniu pracovného pomeru u zamestnávateľa R. M. S., N. došlo z dôležitého dôvodu.

24. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom má v systéme vyživovacích povinností Zákona o rodine významné postavenie a zaťažuje oboch rodičov. Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamena mechanickú rovnosť, teda pri určovaní výživného nemožno uplatňovať mechanický výpočet. Vychádza sa z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z rodičov (§ 75). V konaní treba zisťovať pravidelné aj nepravidelné výdavky výživou povinnej osoby spojené s bývaním (nájomné, údržba a prevádzka bytu, domu, náklady na energie), stravou, ošatením, obutím, zdravotným stavom, starostlivosťou o dieťa a domácnosť, inými vyživovacími povinnosťami, poisťovacími plneniami, sporením, pôžičkami a úvermi a pod. Tieto kritériá na strane rodičov treba posudzovať vo vzájomnej súvislosti s odôvodnenými potrebami na strane výživou oprávneného dieťaťa. Podstatou vyživovacej povinnosti je uspokojenie všetkých nákladov dieťaťa, ktoré možno očakávať, nielen výživu v užšom slova zmysle. Je potrebné si uvedomiť, že výšku týchto nákladov nemožno zovšeobecniť, závisí napr. od veku dieťaťa, jeho schopností, duševnej a fyzickej vyspelosti, zdravotného stavu, záujmov a koníčkov, voľnočasových aktivít, školského zariadenia, v ktorom sa dieťa vzdeláva a pod., čím je daná potreba odstupňovania miery týchto potrieb. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti nemožno opomenúť osobnú starostlivosť rodiča o dieťa, ani zásadu rovnakej životnej úrovne, ktorá znamená, že výživným má byť dieťaťu zaistená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov, a ktorú by rodičia dieťaťu zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti (Radimský, J. - Radvanová, S. a kol. Zákon o rodine. Komentár. Praha: Panorama, 1989, 434 s.).

25. Tak ako v reálnom živote nie je možné exaktne matematicky vyčíslieť všetky náklady na výživu dieťaťa v širšom zmysle slova, tak nie je možné vyčíslieť hodnotu osobnej starostlivosti, na ktorej by sa mali rovnakou mierou podieľať obidvaja rodičia (netreba pripomínať, že nejde len o zabezpečenie a prípravu jedla, zabezpečenie a údržbu bývania, pranie a žehlenie ošatenia, odvoz dieťaťa do a zo školy/škôlky alebo na krúžky, ale napr. aj o zabezpečenie lekárskej starostlivosti a liečebného režimu dieťaťa v prípade ochorenia /návšteva a čakanie u lekára alebo na pohotovosti, nemožnosť rodiča pracovať v prípade ošetrovania člena rodiny/ alebo o trávenie osobného času s dieťaťom). Rovnako netreba prehliadnuť dve skutočnosti: 1/ maloleté výživou oprávnené dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov a 2/ vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov.

26. Práve na nemožnosť v reálnom živote matematicky vyčíslieť všetky náklady na výživu dieťaťa v širšom zmysle bolo rozhodovacou činnosťou súdov ustálené určovanie výživného v rozsahu 20 – 30 % z čistého príjmu povinného rodiča na všetky výživou oprávnené deti, na základe čoho bola vypracovaná i Metodická príručka výpočtu výživného rodičov k deťom, ktorá zohľadňuje vek detí a počet vyživovacích povinností, samozrejme so zohľadnením, že určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu.

27. Dôvodnou je námietka matky voči postupu súdu prvej inštancie, ktorý nezohľadnil v rámci odôvodnených potrieb maloletých výdavky v súvislosti so zubným strojčekom, ktorý podľa názoru odvolacieho súdu nemožno považovať za nadštandard. Súd prvej inštancie tiež prehliadol, že došlo k zvýšeniu odôvodnených potrieb maloletých v súvislosti so zmenou bývania. Nie je tiež zrejmé, na základe čoho súd prvej inštancie pristúpil k zvýšeniu výživného v rovnakej výške na obe deti, keď odôvodnené potreby každého dieťaťa boli rozdielne.

28. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., III., IV. a VI. (v časti zmeny rozsudku o určení výživného na maloleté deti) a v závislom výroku IX. podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29. Po vrátení veci súd prvej inštancie vec v zrušenom rozsahu opätovne prejedná, vykoná potrebné dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci a vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie podľa § 220 ods. 2 CSP odôvodní. Pri prejednaní veci a rozhodovaní bude súd prvej inštancie vychádzať z právneho názoru odvolacieho súdu uvedeného vyššie (§ 391 ods. 2 CSP).

30. Senát krajského soudu uvedené rozhodnutí přijal poměrem hlasů 3:0.

Poučení:

Proti rozhodnutí odvolacího soudu je přípustné dovolání, ak to zákon připouští (§ 419 CSP).

Dovolání je přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu vo věci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo věci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacího soudu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie soudu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacího soudu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho soudu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho soudu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho soudu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho soudu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho soudu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).